

מרכז אדוה
ת.ד. 36529, תל אביב 61364
טל. 03-5608871
פקס. 03-56022050
דוא"ל: advainfo@bezeqint.net
אתר: <http://www.adva.org>

אישה לאשה, מרכז פמיניסטי חיפה
רח' הלל 47, חיפה 33727
טל. 04-8530159
פקס. 04-8511954
דוא"ל: ishahfc@netvision.net.il

מוקד סיוע לעובדים זרים
רח' החשמל 33, תל-אביב 65117
טל. 03-5602530
פקס: 03-5605175
דוא"ל: info@hotline.org.il
אתר: <http://www.hotline.org.il>

"אישה עוברת לסוחר – סחר בנשים בישראל 2003"

דו"ח חדש ומקיף של מוקד סיוע לעובדים זרים, מרכז אדוה ואשה לאשה

הדו"ח המצורף למכתב זה הוא תוצאה של שיתוף פעולה בין מוקד סיוע לעובדים זרים, אישה לאישה ומרכז אדוה. הדו"ח מתבסס על ראיונות עומק שנערכו עם 106 קורבנות סחר במהלך השנים 2001-2002 בבתי כלא ומקומות מסתור שונים, על נתוני נשים שגורשו, פרסומי עיתונות, חקיקה, פסיקה ופרסומים קודמים. הוא ייחודי בכך שהוא מביא את קולן של הנשים עצמן, ומתאר את הפגיעה המתמשכת בהן, יום יום, שעה שעה.

ביום שני 25 באוגוסט, בשעה 10:00 תקיים וועדת החקירה הפרלמנטרית לנושא הסחר בנשים, בראשות ח"כ זהבה גלאון, דיון מיוחד בדו"ח.

הדו"ח מצביע על אוזלת ידן של רשויות האכיפה השונות בטיפול בעבירה ובמיוחד ביחס לקורבנות עצמן. הוא מתריע על מעורבותם של שוטרים בסחר, כלקוחות בבתי הבושת, ביחסי ידידות עם בעלי בתי בושת, ובחלק מן המקרים אף בשיתוף פעולה ישיר עם הסרסורים והסוחרים ולקיימת חלק בסחר עצמו.

בדו"ח ארבעה פרקים:

1. **סחר בנשים בעולם:** מתאר את התהליכים שהביאו להתפתחות הסחר בנשים בעולם ובישראל, במקביל לתהליכי גלובליזציה, התפתחות הפשע המאורגן, וקריסתה של ברית המועצות.
2. **הקורבנות - מיתוס ומציאות:** הפרק חושף את מצבן של הקורבנות בארצות המוצא, ואת הגורמים המקלים על פעילותם של סוחרי הנשים. כמו כן מתאר הפרק את שרשרת הסחר שראשיתה בארץ המוצא וסיומה בבית הבושת בישראל, ואת תנאי העבדות בהם נתונות הקורבנות.
3. **יחס הרשויות לסחר בנשים -** הפרק סוקר את פעילותן של הרשויות השונות - המחוקקת, המבצעת והשופטת ביחס לתופעת הסחר בנשים, ואת הכשלים הרבים בפעילותן של רשויות אלו, בין השאר: שיתוף פעולה בין שוטרים לבין סוחרי נשים, שימוש בסרסורים וסוחרים כמקורות מידע תוך העלמת עין מפשעיהם, הסדרי הטיעון הרבים והעונשים המקלים.
4. **שיקום והגנה לקורבנות הסחר -** מרבית הקורבנות נעצרות ומגורשות מישראל ללא כל שיקום, ורק חלק קטן מהן מעידות לפני גרושן. המדינה אינה מעניקה לנשים ייעוץ משפטי או סיוע נפשי, ואינה דואגת להגנה לעדות התביעה.

מרכז אדוה
ת.ד. 36529, תל אביב 61364
טל. 03-5608871
פקס. 03-56022050
דוא"ל: advainfo@bezeqint.net
אתר: <http://www.adva.org>

אשה לאשה, מרכז פמיניסטי חיפה
רח' הלל 47, חיפה 33727
טל. 04-8530159
פקס. 04-8511954
דוא"ל: ishahfc@netvision.net.il

מוקד סיוע לעובדים זרים
רח' החשמל 33, תל-אביב 65117
טל. 03-5602530
פקס: 03-5605175
דוא"ל: info@hotline.org.il
אתר: <http://www.hotline.org.il>

תקציר ממצאי הדו"ח כפי שעלו מהראיונות עם הנשים:

- רובן המכריע של הנשים לא עסקו בזנות במדינות המוצא, הן הגיעו לישראל בשל מצוקה כלכלית קשה.
- 72% מן הנשים העידו כי הוברחו לישראל דרך הגבול המצרי. 78% מהנשים סיפרו שהסוחרים הם ישראלים שאינם ילידי הארץ, ומרביתם מארצות חבר המדינות.
- מחירה של אשה נע בין \$ 5,000 - \$ 10,000 את מחיר קנייתה עליה להחזיר באמצעות העבודה בבית הבושת.
- כל הנשים שרואיינו אולצו לשרת לקוחות שבעה ימים בשבוע, בממוצע של 13 שעות ביום. למרביתן לא ניתנו ימי חופשה, אף לא בזמן המחזור החודשי.
- 40% מן הנשים סיפרו כי היו כלואות בבתי הבושת, 33% דיווחו על אלימות שהופעלה כנגדן ע"י סרסורים ולקוחות, 8% דיווחו על הרעבה.
- בעוד הסרסורים גובים סכומים הנעים בין 100 - 600 ₪ עבור פגישה, הנשים מקבלות, לאחר שפדו את עצמן, בממוצע 20 ₪ ללקוח. 13% מהנשים דיווחו כי לא קיבלו תשלום כלל.
- 44% (!) מן הנשים שרואיינו העידו כי שוטרים ביקרו כלקוחות בבתי הבושת, 13% סיפרו על קשרי ידידות בין שוטרים לבין סרסורים ושלוש נשים דיווחו שראו כספים מועברים בין הסרסורים לשוטרים.
- בשונה מהדעה המקובלת, מרבית הלקוחות הם ישראלים, מכל שדרות החברה הישראלית, בין הלקוחות דווח גם על קטינים בגיל הבר מצווה.

אוזלת ידן של רשויות האכיפה בישראל:

- למרות העובדה שעברו כשלוש שנים מאז תוקן חוק העונשין, וסחר בבני אדם הפך לעבירה שהעונש המרבי עליה הוא 16 שנות מאסר, סוחריו הנשים עדיין זוכים במרבית המקרים להסדרי טיעון ועונשים מקלים: לרוב שנתיים מאסר או פחות.
- קורבנות הסחר אינן זוכות ליעוץ משפטי או סיוע נפשי מטעם המדינה.
- הנשים עדיין נתפסות כעברייניות ולא כקורבנות: במקרים לא מעטים נשים הבוחרות להעיד נכלאות בניגוד לנהלים.
- ממשלת ישראל החליטה כבר ב- 01.12.2002, כי יוקם מקלט לקורבנות עד מרץ 2003, אך יישום ההחלטה נדחה שוב ושוב.
- עדות תביעה אינן זוכות להגנה בזמן ההמתנה לעדות ומגורשות מיד לאחריה, לעיתים תוך סיכון חייהן במדינת המוצא.
- ביקורי שוטרים כלקוחות בבתי הבושת מעניקים הכשר לסחר בנשים, אך המחלקה לחקירות שוטרים במשרד המשפטים מסרבת לפתוח בחקירה במקרים אלה, בטענה שמדובר בעבירה משמעתית בלבד.

מרכז אדוה
ת.ד. 36529, תל אביב 61364
טל. 03-5608871
פקס. 03-56022050
דוא"ל: advainfo@bezeqint.net
אתר: <http://www.adva.org>

אשה לאשה, מרכז פמיניסטי חיפה
רח' הלל 47, חיפה 33727
טל. 04-8530159
פקס. 04-8511954
דוא"ל: ishahfc@netvision.net.il

מוקד סיוע לעובדים זרים
רח' החשמל 33, תל-אביב 65117
טל. 03-5602530
פקס: 03-5605175
דוא"ל: info@hotline.org.il
אתר: <http://www.hotline.org.il>

אנו פונים אל וועדת החקירה הפרלמנטרית, שפעלה רבות לקידום המודעות, האכיפה והטיפול בנושא, לפעול לקידום יישומן של ההמלצות הבאות:

- הענקת אשרת שהייה ועבודה לעדות תביעה למשך מספר שנים אחרי העדות, לצורך מתן תמריץ לעדות והגנה בפני הסוחרים בארץ המוצא.
- הקמת מקלט מוגן לכל קורבנות הסחר כחלופה למעצר, שישימש גם את הנשים אשר ברחו מבתי הבושת. אין לכלוא את הנשים.
- מתן טיפול רפואי וסעד גפשי לקורבנות סחר הנוקקות לכך בטרם תעזובנה את הארץ.
- הגברת האכיפה, ובמיוחד הענישה.
- חילוט רכושם של סוחרי הנשים והעברתו לרשות מיוחדת לטיפול בקורבנות הסחר.
- ייצוג משפטי ושירותי תרגום בכל ההליכים המשפטיים.
- הסברה: יש להסביר לנציגי הרשויות: לשופטים, לפרקליטים ולשוטרים, את חומרתה של עבירת הסחר, לפעול לשינוי תפיסות המעניקות לגיטימציה לרכישת שירותי מין בכסף ולשקול נקיטת צעדים נגד לקוחות.
- שיתוף פעולה בינלאומי: יש לכונן שיתוף פעולה הדוק בין ארצות המוצא, ארצות המעבר וישראל, כדי למנוע ולסכל את הסחר, ולא פחות חשוב, כדי לסייע לתהליך הקליטה והשיקום של קורבנותיו.

כאמור, המלצות מתאימות כבר קיימות, לא כן הנכונות לממשן.

לפרטים נוספים :

עו"ד נעמי לבנקרון, מוקד סיוע לעובדים זרים, 054-788122

ד"ר יוסי דהאן, מרכז אדוה, 051-820534

ריטה חייקין, עמותת אשה לאשה, 052-976393 או 04-8507-265